

הלכות קריאת שמע סדרה רכה

כן אחר וכתבתם שבראשונה לפי שמן הסתם קרא כפי הגילתו שהורגל שלא לומר למען ירבו עד סיום פרשה שניה¹⁰ ומכל שכן אם מצא עצמו בתיבה אחרת כאמצע פרשה חזקה שאמר כל מה שלמעלה ממנה¹¹:

סה הנכנס לבית הכנסת ומצא צבור קוראין קריאת שמע או שהפסיק בשעת הקריאה וכו' ג' סעיפים:

א קראה סרוגין דהיינו שהתחיל לקרות והפסיק¹² בין כשתיקה בין ברבור¹³ וחזר ונגמרה אפילו שהיה כרי לגמור את כולה יצא אפילו אם היה ההפסק מחמת אונס¹⁴ וכן במגילה ובתקיעת שופר¹⁵ אבל בתפלה אם שהה כרי לגמור את כולה מראש עד סוף צריך לחזור לראש¹⁶ ויש אומרים¹⁷ שאין חילוק בין קריאת שמע לתפלה ובכל מקום אם שהה מחמת אונס שאף אם היה רוצה שלא לשהות לא היה יכול צריך לחזור לראש אם שהה כרי לגמור את כולה מראש עד סוף ולא ממקום ששונה והפסיק בו עד סוף¹⁸ ומשערין לפי הקורא ולא לפי רוב בני אדם¹⁹ ואפילו בברכת קריאת שמע²⁰ אם שהה כאמצע הברכה כרי לגמור את כולה מראשה לסופה צריך לחזור לראש²¹ אבל אם הפסיק שלא מחמת אונס שאם היה רוצה היה קורא ושהה ברצונו והפסיק בין ברבור בין בשתיקה אפילו זמן רב א"צ לחזור אלא למקום שפסק וכן יש לנהוג הלכה למעשה²² כי בן עיקר²³.

ואונס זה יש אומרים²⁴ אפילו אונס לסמים או אונס אחר כל שלא היה יכול לקרות אפילו אם רצה ויש אומרים²⁵ שאינו חשוב הפסק מחמת אונס לחזור לראש אלא א"כ לא היה יכול לקרות מחמת שהאיש אינו ראוי כגון שהתחיל לקרות קריאת שמע והתחילו מי רגליו שותתין על ברביו והוצרך להפסיק עד שיכלו או מחמת שהמקום אינו ראוי לקריאה כגון שקוראה מלהך והגיע למבואות המטונפות והוצרך להפסיק²⁶ אבל אם האיש או המקום ראויין אלא שאונס אחר מעכבו ומצריכו להפסיק אפילו שהיה זמן רב חוזר למקום שפסק. ולענין הלכה יש מי שאומר²⁷ שבתפלה אפילו באונס אחר חוזר לראש מאחר שיש אומרים שאפילו בלי אונס כלל חוזר לראש אבל בקריאת שמע א"צ לחזור לראש אלא אם כן האיש או המקום אינו ראוי:

ב קרא קריאת שמע ונכנס לבית הכנסת ומצא ציבור שקורין קריאת שמע צריך לקרות

¹⁰ דבי יוחנן שם. מור וש"ע שם.
¹¹ דרשב"א ברכות שם. מ"א ס"ג.

סימן סה

- א** ר"ף ברכות כד, ב. דרשב"א הל' ק"ש פ"ב ד"ב. מוסקנא דגמרא דיה לז, ב. ש"ע ס"א.
ב ראב"ה ס"י מן הגהות מימונית הל' ק"ש פ"ב אות ל. ש"ע שם.
ג ש"ע שם.
ד ר"ף שם. ועי' לקמן ס' תקצ ס"ב וס"ג.
ה ברכות כג, א. ר"ף ברכות כד, ב. לקמן ס' קד ס"ה. וראה גם לקמן ס' תקצא ס"ג. ולענין פסודיו עי' לעיל ס' נג ס"ג. ולענין הלל עי' לקמן ס' תפח ס"ג. ולענין בהמ"ז עי' לקמן ס' קפח ס"ה.
ו רבינו שמשון מקוצי בחוש' שם כב, ב ד"ה אלא ורא"ש ברכות פ"ג ס"ב כב (ס"ב מב). מור ורמ"א ס"א. ועי' ח' צמח צדק קצח, ב.
ז תוס' ב"ה שם.
ח הרשב"א ברכות ג, א בשם ירושלמי ברכות פ"ב ה"א. רמ"א מע"א.
ט תוס' ר"ה שם. מ"א ס"ק א. וראה גם לקמן ס' צמ ס"א וס' קפח ס"ה. שרידס שיה לכמה דינים.
י עיין סוף סי' סו בהג"ה דדו"ק. ועי' תהל"ד סק"ב. דרכי התיים הל' ברכת המצות ח"א סק"א.
יא דמ"א מע"א.
יב דמ"א ס"י ע"ה.
יג מ"א ס"ק ב ממשמעות לשון המור ותו' ורא"ש ותשובת רד"מ מ"ז פ"ה.
יד בי"ח ס' קד. הובא במ"א שם.
טו ר' יוחנן ברכות כד, ב.
טז מ"א שם.

הלכות קריאת שמע מהיטו

עמהם פסוק ראשון שלא יראה כאלו אינו רוצה לקבל עול מלכות שמים עם חבריו¹ והוא הדין שאר דברי שהציבור אומרים כגון תהלה לדוד צריך לקרוא עמהם שכן דרך ארץ² והוא הדין אם הוא בבית הכנסת ואומר דברי תחנונים או פסוקים במקום שרשאי לפסוק אבל אם הוא עסוק במקום שאינו רשאי לפסוק כגון מברוך שאמר ואילך לא יפסיק אלא יאמר התיבות שהוא אומר בעשה שהציבור אומרים פסוק ראשון בניגון הציבור יהיה נראה כאלו קורא עמהם³ ויש אומרים⁴ דמפסיק אפילו באמצע ברכות קריאת שמע לקבל עול מלכות שמים עם הציבור ויש אומרים⁵ דבפסוקי דומרה יש להפסיק אבל בברכות שלפני קריאת שמע אין להפסיק כלל בשביל פסוק ראשון של קריאת שמע אלא יאמר אותן התיבות בניגון כמו שהציבור אומרים קריאת שמע ולענין הלכה למעשה כסבירא הג' דבפסוקי דומרה יש להפסיק ובאמצע הברכות של קריאת שמע אין להפסיק אלא יאמר התיבות בניגון הציבור ומאן דמפסיק בברכות דקריאת שמע לקרוא פסוק ראשון עם הציבור ראוי לענוד בו:

ג קרא קריאת שמע ונכנס לבית הכנסת ומצא ציבור שקורין קריאת שמע טוב שיקרא עמהם כל קריאת שמע ויקבל שכר כקורא בתורה⁶ אבל אינו חייב רק בפסוק ראשון⁷ כמו שנתבאר ד'⁸:

סו באיזה מקום יכול להפסיק ובאיזה מקום לא יפסיק וכו' י"ג סעיפים:

א אע"פ שאסור לספר בברכות קריאת שמע אפילו בדברי תורה⁹ ואפילו בלשון הקודש¹⁰ התירו שאילת שלום מפני היראה ומפני הכבוד ומפני דרכי שלום¹¹.

כיצד? בין פרק לפרק שואל בשלום אדם וכבוד מפני כבודו¹² ומשיב שלום לכל אדם מפני דרכי שלום ומותר לשאול בשלום הקורא אע"פ שידוע שיצטרך להשיב לו¹³ ומי שלא ראונו שקפיד על חבריו כלל לא יפסיק אפילו בין הפרקים¹⁴ (בין להשיב בין לשאול מפני הכבוד) ובאמצע הפרק שואל בשלום אדם מי שהוא ירא ממנו כגון אביו¹⁵ שנאמר בו¹⁶ איש אמו ואביו תיראו או רבו שאמרו בו¹⁷ מורא רבך כמורא שמים ומשיב שלום לכל אדם נכבד.

וכל תלמוד חכם שהוא מופלג בדורו אע"פ שאינו רבו הוא ג"כ בכלל מורא¹⁸ ואם אינו

ג מנעם המבואר לקמן סי' קפג ס"א וש"י. ועיי"ש לענין בה"מ. ולענין תפלה עיי' לקמן סי' קד. ולענין פסד"ו עיי' לעיל סי' נא ס"ה. ולענין בין ברכה לברכה עיי' לקמן סי' רז ס"ג. סדר טה"ל רפ"ט.
 ד חשונה ברכות י"ג. א. ופירש"ש שם. מור ושליע סי' א.
 ה מור. לבוש סי' א.
 ו לבוש שם.
 ז מ"א ס"ב.
 ח ספר החינוך מצוה תכ. אלה רבה סי' ב.
 ט השר"א ברכות שם (וארחות חיים הלכות קריאת שמע סי' ב) בשם הטובים. ר"ש ברכות פ"ב סי' ה. מור ושליע שם.
 י ויקרא י"ג.
 יא אבות פ"ד מ"ב.
 יב תרומת דרשן סי' קלח. מ"א סק"ב.

זי הרא"ש ברכות פרק ג סי' יד בשם בה"ג. מור ושליע מניח ב.
 יח ושב"ל הלכות סי' מד בשם גאון. הובא במ"א ס"ק ג.
 יט תוס' הירושן סי' ג. שלי"ע סעיף ב.
 כ ב"ח. הובא במ"א ס"ק ד.
 כא ט"ז ס"ק א. פרי חדש סעיף ב. ועיי' לעיל סי' נא ס"ה לענין הפסקת בפתורי.
 כב דהקט"ש סי' שפ ושלי"ע סעיף ג.
 כג ב"י ורמ"א שם.
 כד לעיל סעיף ב.

סימן סו

א עיי"ן סי' סח.
 ב תוס' ברכות ג, א. על הכל סי' ג בשם רבינו שמעון.
 ד מ"א ברש המינין.